

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Iran's M.

آئینه ایران

مصاحبه روزنامه زودویچه با نویسنده ایرانی امیر حسن چهلتن
برگردان از: حمید بهشتی
۱۶ جنوری ۲۰۱۸

ایران: به زودی قیام در هم خواهد ریخت

امیر حسن چهلتن

آیا با این اعتراضات "بهار ایرانی" که مدت ها انتظارش می رفت آغاز می گردد؟ به گفته امیر حسن چهلتن "از نظر تحصیل کردگان و طبقه متوسط این قیام به هیچ چیز به جز خونریزی نمی انجامد".
قریب به دو هفته است که اعتراضات در ایران ادامه دارند و تصویری که به دست آمده است به هیچ وجه روشن تر از ابتدای آن نیست. در خیابان ها قیام کنندگان، جانبداران رژیم و اکنون پاسداران وحشت انگیز نیز علیه یک دیگر حضور می یابند. آیا این "بهار ایرانی" است؟ و آیا قیام می تواند رژیم ملایان را به لرزش افکند؟ نویسنده و مهندس ایرانی امیر حسن چهلتن لرزش های سیاسی کشور خویش را سالهاست تفسیر می کند. تحلیل های تلفونی او تأمل آمیز، اما ناامیدانه نیست.

زود دویچه: اوضاع در تهران چگونه است؟

امیر حسن چهلتن: تا حدی آرام. از شهرستان قیام آغاز گشت، در خراسان واقع در شمال شرقی ایران و سپس به نقاط دیگر گسترش یافت تا که پایتخت را نیز در بر گرفت.

شهرستانها برای چه صدایشان بلند شد؟

اعتراضات در مشهد توسط وابستگان طبقه حاکمه تحریک شد و بر اساس آنچه ما می دانیم مربوط بدان بود که رئیس جمهور، حسن روحانی، در ماه دسمبر در گزارشی به مجلس برای اولین بار بودجه کشور را تشریح نمود. این روشن ساخت که برخی از بنیادهای دینی مبالغ هنگفتی از بودجه را دریافت می نمایند. در حالی که حمایت از افسار بی

بضاعت کاهش می یابد. مردم خشمگین بودند اما برخی از روحانیون محافظه کار نیز همچین. تشریح این نکات از جانب حسن روحانی باعث خشم آنان گشت.

اعتراضات در شهرستانها آغاز گشت، اما تهران را نیز در بر گرفت. آنجا مأموران امنیتی گاز اشک آور علیه تظاهرکنندگان به کار بردند. یک دانشج در محوطه دانشگاه، نهم دیماه [جدی] ۱۳۹۶ تصویر از د پ آ

روحانیون محافظه کار گویا به لحاظ مالی فاسدند، آنان از طریق بنیادها ثروت اندوزی می کنند. آیا آنان از این که خسارت بسیار بینند بیمناکند؟

اعتراض از مشهد آغاز گشت که شهری به شدت مذهبی و مقدس است. اما آنگاه از کنترل خارج گشت. معترضان دیگری به صفوف آن پیوستند. آنان به انتقاد دولت حسن روحانی خود را محدود نساختند، بلکه تمامی نظام جمهوری اسلامی را به زیر سؤال بردند.

عاملان قیام چه کسانی هستند؟ گارگران؟ کارمندان؟ اهالی روستاها؟ یا مانند سال ۲۰۰۹ طبقه متوسط در جنبش سبز که با انتخاب مجدد احمدی نژاد به ریاست جمهوری مخالف بود؟

در مقایسه با سال ۲۰۰۹ برخی، وابستگان افشار بی بضاعت را حاملان قیام می دانند. شما می دانید که این ها اولین اعتراضات پس از آن زمان نیست. در شهرهایی که در حال حاضر فعال ترین هستند در دوسال گذشته بارها اعتراضات اجتماعی به بیکاری بوده است.

برخی در غرب گمان می کنند رژیم در حال سقوط است. آیا احتمال این که این قیام موجب سقوط جمهوری اسلامی شود، است؟

تصور نمی کنم چنین باشد. ما در گذشته نیز قیام های بزرگتری داشته ایم. جنبش سبز سال ۲۰۰۹ را به خاطر آورید یا اعتراضات گسترده تهران در تابستان ۱۹۹۹ را. البته در این میان مشکلات موجود به خاطر گروه های متفاوت طبقه حاکمه بزرگتر شده اند و این ممکن است موجب تضعیف رژیم گردد. اما به گمان من این قیام به زودی در هم خواهد ریخت.

اعتراضات خیابانی در تهران

واقعاً؟ دولت سپاه پاسداران را به سه استان می فرستد، شبه نظامیان وفادار نسبت به نظام را که به خوبی مسلح هستند. آیا این به عکس نشان نمی دهد که دولت این اعتراضات را بسیار جدی می گیرد؟
همینطور است. آنها می کوشند اوضاع را با اراده ای آهنین کنترل کنند و همه طرفداران خویش را بسیج می کنند.

به نظر می آید که آنها بخش قابل ملاحظه ای از مردم باشند. اکنون دیگر تظاهرات عظیمی به چشم می خورند که از رژیم و رهبر دینی، آیت الله علی خامنه ای حمایت می کنند. اینها که همه شان هورا کشان سیاسی نیستند. بدون شک نظام طرفداران خود را دارد. آنها غالباً کسانی هستند که از نظام و از بنیادهای دینی منتفع اند. به تخمین من میزان آنها به ۱۰ تا ۱۵ درصد مردم می رسد و دولت میتواند آنها را به سهولت تجهیز نماید.

آیا آنها همانطور که گفته می شود روستائیان بی بضاعت اند؟

آنها نیز در میانشان هستند، اما شهرنشینانی را نیز می توان مشاهده نمود که به طبقه متوسط و حتا بالا تعلق دارند. مخرج مشترک آنها این است که رژیم برایشان مزیت بار است. ما که تقسیم بندی روشنی در جامعه نداریم، بلکه طبقات اقتصادی و طبقات فرهنگی، مدرنیست ها و سنت گرایان، همه آنها شانه به شانه هم زندگی می کنند، اما در جهان هائی به موازات هم. این امر موضوع را پیچیده می کند. به هر حال اقتصاد وضع را نمی تواند توضیح دهد.

نظر روشنفکران، هنرمندان و ادیبان چیست؟

تقریباً همگی آنها سکوت می کنند. به نظر آنها مشکوک می آید که اعتراض از جانب وابستگان رژیم به راه افتاده است و تا کنون قیام، نه بهاری دارد و نه اهداف مشخص یا سازمانی. در نظر اهل سواد و طبقه متوسط این قیام به هیچ چیز دیگری به جز خون ریزی نمی انجامد.

شباهت های آن با بهار عربی بخوبی مشاهده می شود: جوانان به خاطر آزادی و عزتشان بر می خیزند. در سوریه نیز اعتراضات از استان ها آغاز گشت. آیا این مقایسه گمراه کننده ایست؟

به کلی غلط انداز است. ایران به کلی با دنیای عرب تفاوت دارد. ایران اولین کشور منطقه بود که دارای مجلس گشت – در سال ۱۹۰۶، اولین کشوری بود که صنعت نفت خویش را ملی ساخت و به جای نظام سلطنتی نظام جمهوری را برگزید و آن نیز نه توسط کودتا بلکه از طریق انقلاب. ما ملت/ کشوری هستیم مجرب و پخته. ما ۴۰ سال پیش انقلاب را تجربه کردیم و جنگ هشت ساله ای را با همسایه مان عراق. ما زیر امواج وحشتناک فشار رنج بردیم. در سال ۱۹۸۸ هزاران زندانی سیاسی اعدام گشتند. اینها تجربیات ماست.

برخی از اینها با رنجی که همسایگان عرب شما برده اند تفاوت ندارد.

اکثر ایرانیان فهمیده اند که تظاهرات ها به سرعت به خشونت می انجامند. آنها بدین آگاهی رسیده اند که کشور ما در مرکز منطقه ای به شدت انفجاری قرار دارد. هیچ یک از کشورهای همسایه در صلح ندگی نمی کنند، نه عراق، افغانستان، پاکستان و ترکیه. در جهان عرب مردم در آغاز بهار عربی بسیار ساده می اندیشیدند. آنها پیش بینی نمی کردند که قیامشان به چه می تواند بینجامد. به همین جهت نیر بهار عربی برایشان هیچ حاصلی به بار نیاورد و شکست خورد.

اما بدون یک قیام موفقیت آمیز یا اصلاحات مؤثر، جمهوری اسلامی ایران در جا می زند. آیا چنین نیست؟

بله، این درست است. من طرفدار انقلاب نیستم، بلکه اصلاحات. ما یک عالمه مشکلات عظیم داریم، از جمله در زمینه آزادی بیان، آزادی مطبوعات، دموکراسی. فساد بی کران است. بخش خصوصی اقتصاد در عذاب است. مردم از بورکراسی شاکی اند، از فقر، بیکاری و بحران مالی. اعتیاد به مخدرات مشکل عظیمی است. من انسان هائی را که به خیابان ها می روند درک می کنم. زیرا آنان از همه اینها خسته شده اند. اما هر که از خرد خویش بهره گیرد به سرعت درک خواهد کرد: اینچنین تظاهرات خیابانی مسائل ما را حل نمی کنند.

بهار عربی را به انقلاب شبکه های اجتماعی توجیه کرده اند. در ایران شبکه های اجتماعی نظیر اینستاگرام و تلگرام چه نقشی را ایفاء می کنند؟

نقش بسیار مهمی را. تمامی هماهنگی ها در زمینه روز و مکان اعتراضات را می توان از طریق شبکه های اجتماعی ترتیب داد.

رئیس جمهور امریکا دونالد ترمپ تظاهرکنندگان را تحریک می کند، اسرائیل آنها را تمجید می کند، عربستان سعودی آن را در خدمت درگیری خود با ایران می گیرد. شما نقش کشورهای دیگر را چگونه می بینید؟

اسرائیل یا امریکا کار را بر ایرانیان سخت تر می کنند. نحوه عمل اسرائیل در فلسطین یا آنچه امریکا در ده سال گذشته در مورد ایران از خود بروز داده است – دولت های این کشورها می بایست از دخالت خودداری نموده و سکوت اختیار کنند. به صورت فعلی آنها برای توجیهات رژیم ایران مستمسک به دستش می دهند که مدعیست قیام از خارج سازماندهی می شود که البته صحت ندارد.

آیا اصلاً نظام منجمد جمهوری اسلام قابل اصلاح است؟

در صورتی که فشار به اندازه کافی باشد، قدرتمندان از تجربیات تاریخی پند می گیرند. من در سال های دهه ۸۰ هرگز به خود اجازه نمی دادم با یک روزنامه خارجی، با روزنامه نگاران المانی به صراحت صحبت کنم. اینگونه بهبودی ها به دنبال ۴۰ سال درگیری دائم به دست آمده اند. بله، این روندیست که آهستگی آن انسان را رنج می دهد. اما این تنها راه برای حصول شرایط دموکراتیک است.

و قیام؟ چه می شود؟

از آنجائی که خواسته های مردم به سرعتی که آنها امید دارند جامه عمل به خود نمی پوشد و مشکلات قدیمی باقی می ماند، به این جنبش مهر سکوت خواهد خورد. و پس از چندی ما مجدداً قیام بعدی را تجربه خواهیم کرد.

منبع:

<http://www.tlaxcala-int.org/article.asp?reference=22450>

۸ جنوری ۲۰۱۸